

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Som led i en aftale mellem regeringen og Det Konservative Folkeparti blev det i slutningen af 1995 aftalt at nedsætte en sygehuskommission, der bl.a. fik til opgave at undersøge om organiseringen af det danske sygehusvæsen kan tilrettelægges på en mere hensigtsmæssig måde. Sygehuskommissionen afgav i begyndelsen af 1997 sin betænkning »Udfordringer i sygehusvæsenet«. I betænkningen fremlægger Sygehuskommissionen en lang række anbefalinger for det fremtidige sygehusvæsen.

En af kommissionens anbefalinger går ud på, at der i større omfang end hidtil gennemføres forsøg med nye måder at løse sygehusopgaverne på.

Inden for et sygehusvæsen som det danske, hvor opgaverne i vid udstrækning er lagt ud til amtskommunerne, er der særdeles gode muligheder for at gennemføre forsøg med nye løsninger, uden at det kræver ændring af sygehusloven.

I lyset af Sygehuskommissionens anbefalinger findes det imidlertid hensigtsmæssigt at tilvejebringe en generel forsøgshjemmel i sygehusloven med henblik på at fremme amtskommunernes forsøgsvirksomhed inden for sygehusområdet. Sygehuslovens regler om vederlagsfri behandling er ikke omfattet af hjemmelen til at fravige lovens regler. Det betyder, at der f.eks. ikke vil kunne laves forsøg med betaling for sygehusbehandling eller forsøg med etablering af betalingshospitalet.

Ved lov nr. 1024 af 19. december 1992 om ændring af lov om sygehusvæsenet blev der indført regler om, at personer, der har behov for sygehusbehandling, selv kan vælge, hvilket sygehus de pågældende vil behandles på (frit sygehusvalg), jf. lovens § 5 b. Adgangen til at vælge omfatter dog ikke sygehusafdelinger uden for eget amt, der varetager lands- og landsdelsfunktioner, medmindre det efter en lægelig vurdering er nødvendigt, at den pågældende patient bliver behandlet på en sådan afdeling.

Formålet med det frie sygehusvalg var først og fremmest at tilgodese den enkelte patients krav om medbestemmelse, når det gælder valg af behandlingssted.

Den nævnte begrænsning i adgangen til at vælge sygehus tager sigte på at forbeholde kapaciteten på lands- og landsdelsafdelinger for patienter med mere komplicerede lidelser. Lands- og landsdelsafdelinger varetager imidlertid også i betydeligt omfang behandlingsopgaver, som ikke har karakter af lands- og landsdelsfunktioner, det vil sige behandlingsopgaver på basisniveau. For nogle af lands- og landsdelsafdelingerne udgør de højt specialiserede funktioner kun en mindre del af behandlingsopgaverne, mens langt hovedparten af opgaverne er basisbehandling. Der er ingen særlig grund til, at der ikke skulle være frit sygehusvalg til basisbehandling på sådanne afdelinger.

I overensstemmelse med Sygehuskommissionens betænkning om den fremtidige tilrettelæggelse af sygehusvæsenet og med henblik på at styrke det frie sygehusvalg foreslås det derfor, at der gives amtskommuner, som ejer sygehusafdelinger, der varetager lands- og landsdelsfunktioner, mulighed for at beslutte, at der også er frit sygehusvalg for basispatienter til en sådan afdeling. Det forudsættes, at en sådan beslutning alene træffes i forhold til sygehusafdelinger, hvor lands- og landsdelsfunktionerne udgør en lille del af aktiviteten. Det forudsættes endvidere, at en sådan beslutning træffes efter drøftelse med brugeramtskommunerne, typisk i de regionale samarbejdsfora, jf. i øvrigt bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Lovforslaget har ikke til formål, at kapaciteten til basispatienter på lands- og landsdelsafdelinger øges. Det forudsættes derfor, at amtskommunerne, bl.a. ved hjælp af de regionale samarbejdsfora, sikrer, at en beslutning om at udvide adgangen til at vælge sygehus, ikke medfører, at der på lands- og landsdelsafdelinger opbygges yderligere kapacitet til behandling af basispatienter.

Siden 1993 har i størrelsesordenen 5 % af patienterne benyttet det frie sygehusvalg. Denne relativt lave benyttelse er positiv, hvis den dækker over, at mange patienter kender til mulighederne for at vælge behandlingssted og på trods heraf vælger behandling lokalt. Det er imidlertid ikke tilfredsstillende, såfremt den lave benyttelse skyldes, at mange pati-